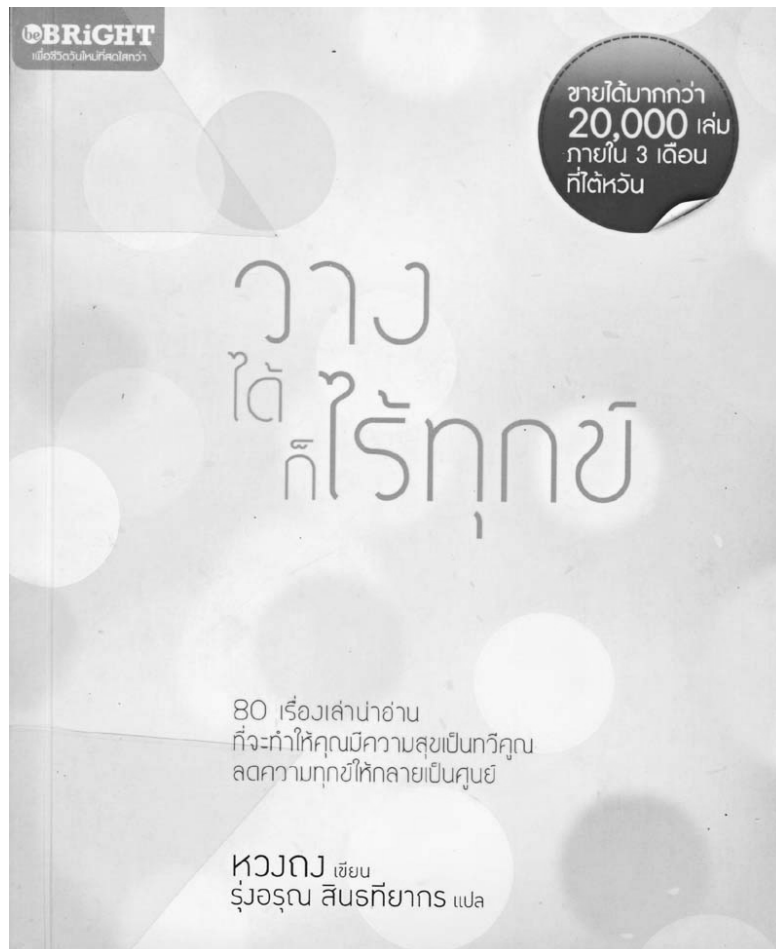

Book Review :

วางได้ก็ไร้ทุกข์

วรสิริ ธรรมประดิษฐ์*

หนังสือเรื่อง วางได้ก็ไร้ทุกข์

เขียนโดย หวงถง แปลโดย รุ่งอรุณ สันธติยากร

สำนักพิมพ์ be BRiGHT

พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2554

จำนวน 291 หน้า ราคา 180 บาท

ISBN 9786167005478

* อาจารย์ประจำคณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก, email : worasiri@southeast.ac.th

หนังสือ “วางได้ก็ไร้ทุกข์” เป็นหนังสือขายดีในไต้หวัน โดยมียอดขายมากกว่า 20,000 เล่มภายในระยะเวลา 3 เดือน เนื้อเรื่องประกอบด้วยเรื่องเล่าสั้น ๆ รวม 80 เรื่อง ที่ให้ทั้งสาระและบันเทิง มีสำนวนการเขียนเรียบง่าย สะท้อนภาพของสังคมปัจจุบัน จุดมุ่งหมายของผู้เขียนคือ การโน้มน้าวให้ผู้อ่านเห็นว่าการปล่อยวางไม่ใช่เรื่องยาก ผู้เขียนให้นิยามคำว่าปล่อยวางเอาไว้ว่า “มิใช่หมายถึงให้ละทิ้งความเป็นตัวเอง แต่หมายถึง ไม่มีใจเป็นปฏิปักษ์ ไม่มีใจที่ไม่ยอมสละทิ้ง” ผู้เขียนชี้แนะว่าใจของเราไม่ควรจะแบกหรือยึดติดอยู่กับความทุกข์ ต้องรักษาใจตัวเองให้ดี ทุกอย่างอยู่ที่ใจ ทัศนคติ และแง่คิดที่ได้รับจากการอ่านหนังสือเล่มเล็ก ๆ เรื่องนี้จะช่วยสะกิดใจผู้อ่านให้ฉุกคิด และนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้เป็นอย่างดี

ผู้เขียน คือ หวงถิง เป็นนักเขียนสตรีชาวไต้หวัน เคยทำงานด้านนิตยสาร และได้สัมภาษณ์บุคคลหลากหลายอาชีพ ทั้งในประเทศและต่างประเทศหนังสือที่หวงถิงเขียนติดอันดับขายดีเกือบทุกเล่ม ส่วนผู้แปลคือ รุ่งอรุณ สันธิพิยกร จบการศึกษาจากคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วิชาเอกภาษาจีน เคยทำงานเป็นแอร์โฮสเตสสายการบินไชน่าแอร์ไลน์ของไต้หวัน มีงานแปลทั้งบทพากย์ละครจีน และนวนิยายจีน

“วางได้ก็ไร้ทุกข์” เป็นหนังสือที่อ่านสนุกและให้ข้อคิดดี ๆ ผู้เขียนเป็นสตรีชาวไต้หวัน จึงเขียนด้วยมุมมองของโลกตะวันออกเหมาะกับคนไทย แต่ขณะเดียวกันสามารถผสมผสานข้อคิดของโลกตะวันตกไว้ได้อย่างดี การบรรยายเรื่องและบทสนทนาชวนติดตาม แบ่งเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เลี้ยวสักนิด ก็พบทางขึ้นเนิน

ตอนที่ 2 ปล่อยวางไม่ยาก เกรงแต่ว่าเราไม่ยอมปล่อยวาง

ตอนที่ 3 วางลงแล้วค่อยยกขึ้น จะยกได้มากขึ้นกว่าเดิม

ตอนที่ 4 คุณนั่นแหละ เป็นเจ้าของตราช่างแห่งชีวิต

แต่ละตอนประกอบด้วยเรื่องเล่าสั้นมากกว่า 20 เรื่อง จึงรวมเรื่องน่าอ่านได้ถึง 80 เรื่อง ทุกเรื่องมีการยกคำคมหรือคำกล่าวของบุคคลสำคัญมาอ้างอิงในตอนต้นเรื่อง เพื่อให้การนำเสนอชัดเจนแจ่มแจ้งมากขึ้น และมีข้อคิดสะกิดใจในตอนจบเพื่อชวนให้ผู้อ่านขบคิดและเกิดแรงบันดาลใจเนื่องจากเนื้อหาของแต่ละเรื่องจบในตัวเอง จึงไม่จำเป็นต้องอ่านต่อเนื่องจนจบเล่ม ผู้อ่านสามารถเลือกอ่านเฉพาะเรื่องที่สนใจและอ่านได้ทุกเวลาที่ว่าง ผู้วิจารณ์ขอคัดลอกบางส่วนจากเรื่องเล่าในตอนที่ 1 บางส่วนมานำเสนอ เพื่อให้เห็นบรรยากาศของเรื่องที่ชวนอ่าน คำคมที่มีคุณค่าและแง่คิดที่สะกิดใจให้ต้องฉุกคิดและนำไปใช้

ตัวอย่างบางส่วนจากเรื่องที่ 2 ชื่อ เรื่อง “คลั่งกับเรื่องเล็กน้อยไปโย” เป็นเรื่องของชายหนุ่ม โกรธรรยาที่ซื้อเสื้อผ้าบอยสั้นเปลืองเงินที่อยากเก็บไว้ใช้อย่างอื่นที่จำเป็นมากกว่าจึงไม่ยอมขับรถไปส่งปล่อยให้นั่งรถเมล์ไปเยี่ยมแม่ของเธอ แต่เมื่อรถเมล์คันนั้นประสบอุบัติเหตุจึงคิดว่าไม่น่าโกรธเคืองกับเรื่องเล็กน้อยจนไม่ยอมขับรถไปส่งเธอ

.....ชายหนุ่มแดงตัวจากเก้าอี้ เร่งรถไปยังริมแม่น้ำ บรรยากาศริมน้ำดังนรกบนดิน รถเมล์บนท้องน้ำแหลกลาญจนแทบเป็นเพียงเศษเหล็ก สัมภาระของผู้โดยสารลอยกระจัดกระจายอยู่บนผืนน้ำ หน่วยกู้ภัยมาถึงที่เกิดเหตุแล้ว พวกเขาหามร่างผู้เสียชีวิตออกมาทีละศพ ส่วนผู้รอดชีวิตซึ่งร่างกายโชกเลือดได้รับการประคองขึ้นฝั่ง “มีใครเห็นภรรยาผมบ้าง มีใครเห็นภรรยาผมบ้าง” ชายหนุ่มคว้าใคร่ได้ก็ถามอย่างคลุ้มคลั่ง แต่ทุกคนก็ได้แต่ส่ายหน้า เขาจึงรออยู่ที่ริมฝั่งจนกระทั่งตึกหน่วยกู้ภัยคนหนึ่งโผล่มา เขาว่า “ผู้เสียชีวิตหลายรายถูกซัดไหลไปที่ปลายน้ำแล้ว คุณรอต่อไปก็ไม่มีประโยชน์หรอก กรุณาหักห้ามใจด้วยเถื่อนะครับ”.....ชายหนุ่มเดินกลับบ้านอย่างคนที่ไร้จิตวิญญาณ พิมพ์กำกับตัวเองไม่หยุดว่า “ถ้าฉันขับรถไปส่งเธอที่บ้านแม่ก็คงจะดี”.....เมื่อกลับถึงบ้านก็พบว่าภรรยายังอยู่ที่บ้าน เธอเอาเสื้อตัวนั้นไปคืนที่ร้านจึงไปไม่ทันรถเมล์ซึ่งมีวิ่งเพียงวันละคันนั้น

แง่คิดสะกิดใจ : เมื่อเราอยู่ในอารมณ์โกรธก็เหมือนกับเอาแว่นขยายมาส่องดูโลก เรื่องที่เห็นอยู่ชัด ๆ ว่าเล็กดังเมล็ดถั่วเมล็ดงา เรากลับคิดไปได้ว่ามันหนักหนาสาหัสอย่างกับฟ้าจะถล่มทลาย แบบนี้ไม่เพียงแต่จะโกรธจนเป็นผลเสียต่อตนเองเท่านั้น ยังทำให้คนรอบข้างไม่สบายใจอีกด้วย คนเราเกิดมาบนโลกแค่ระยะเวลาสั้น ๆ ไม่ก็ถูกร้อนหนาวเท่านั้น เรามีอาจกำหนดอายุขัยของเราได้ แต่สามารถกำหนดได้ว่าจะให้ชีวิตเต็มไปด้วย ‘ความโกรธ’ หรือจะให้ ‘ความสุข’ อยู่คู่กับทุกวันของชีวิตเรา

ตัวอย่างบางส่วนจากเรื่องที่ 3 เรื่อง “ใครขโมยกินโดนัท” เป็นเรื่องของหญิงสาวที่ซื้อโดนัทมารับประทานขณะนั่งรอรถไฟอยู่ข้างหญิงชรา

.....หญิงชรานั่งหยิบโดนัทซึ่งเธอเพิ่งซื้อขึ้นมากินอย่างหน้าตาเฉย หญิงสาวจ้องมองหญิงชราแบบไม่เชื่อสายตาตนเอง แต่หญิงชรากลับแค่มิ้มให้เธอเท่านั้น.....เธอตีหน้าบึ้งตึง แล้วหยิบโดนัทชิ้นหนึ่งขึ้นมากินบ้าง คาดไม่ถึงว่าหญิงชรากินโดนัทหมดไปชิ้นหนึ่งแล้วยังก่ายมือมาหยิบชิ้นต่อไปอีกเธอจ้องหญิงชราเขม็ง ในใจคิดว่า ‘ถ้าไม่เห็นว่แก่ปุ่นนี้แล้วละก็ ฉันจะด่าเสียให้เช็ดเลย’ แล้วก็กินโดนัทต่อไปเรื่อย ๆ ทันใดนั้น มือของทั้งคู่ก็ยื่นไปทางกล่องโดนัทพร้อม ๆ กัน แต่กลับพบว่าภายในกล่องเหลือโดนัทอยู่เพียงชิ้นเดียว ‘อย่าบอกนะว่า แม้แต่โดนัทชิ้นสุดท้าย คุณยายก็ไม่ร่ามีนะ’ หญิงสาวคิดอีก หญิงชรามองดูโดนัท แล้วก็มองดูหญิงสาว ลังเลอยู่ครู่หนึ่ง ทำยที่สุดก็หยิบโดนัทขึ้นมาแบ่งครึ่งออกเป็นสองส่วน ยิ้มพร้อมกับยื่นโดนัทครึ่งชิ้นให้เธอ หญิงสาวโกรธจนแทบจะระเบิด ขณะนั้นเองขบวนรถไฟที่หญิงสาวรออยู่ก็เคลื่อนเข้าสู่สถานีอย่างช้า ๆ เธอจึงรีบหยิบกระเป๋าซึ่งวางอยู่ข้าง ๆ ขึ้นมา และพบว่าข้างกระเป๋ามีถุงกระดาษใบหนึ่งวางอยู่ เธอกลับต้องเป็นฝ่ายอายจนแทบแทรกแผ่นดินหนี เพราะสิ่งที่อยู่ในถุงกระดาษใบนั้นก็คือโดนัทที่เธอเพิ่งซื้อมานั่นเอง

แง่คิดสะกิดใจ : หญิงสาวคิดมาตลอดว่าหญิงชราคือคนที่ ‘ขโมย’ โดนัทของเธอ สุดท้ายถึงได้รู้ว่าตัวเธอนั่นแหละคือ ‘ขโมย’ เพราะหญิงสาวมีความคิดแบบอคติ พอเห็นโดนัท ความคิดในแวบแรกก็คือ ‘นั่นคือโดนัทที่ฉันเพิ่งซื้อ’ จิตสำนึกที่ยึดตนเองเป็นที่ตั้งอย่างรุนแรงจนเกินไปเปรียบเสมือน

คนที่สวมแว่นดำ มองสิ่งใดก็เกิดสิ่งที่ผิดเพี้ยน การอยู่ร่วมกับผู้อื่น ต้องถอดแว่นตามีสีของตนเองออกเสียก่อน จึงง่ายต่อการมองเห็นสีสันแห่งชีวิตที่มีอยู่กลาดเกลื่อนได้อย่างแจ่มชัด

คำคมของเรื่องนี้ คือ “จงจัดความคิดแบบอุปทานที่มากเกินไปและความรู้ที่ไร้ประโยชน์ ชีวิตจะมีความหมายเพราะผ่านการแบ่งปัน” คำคมจาก โสกราตีส นักปรัชญาชาวกรีก

ตัวอย่างจากทั้ง 2 เรื่องนี้จะเห็นว่าผู้เขียนบรรยายภาพได้อย่างแจ่มชัด ให้แง่คิดที่สะกิดใจผู้อ่าน เนื้อหาในเล่มทั้ง 80 เรื่องล้วนมีสาระน่าอ่านมีคำคมและมีแง่มุมให้คิดเพื่อใช้ในการดำเนินชีวิต

ผู้วิจารณ์ขอยกตัวอย่างคำคมหรือคำกล่าวของบุคคลสำคัญในเรื่องอื่น ๆ ที่น่าสนใจ ดังนี้

จากเรื่องที่ 35 เรื่อง “อุฐูที่หาเรื่องใส่ตัว” คำคมของเรื่องนี้ คือ “เมื่อวิเคราะห์ธาตุแท้ของผู้ที่มีพรสวรรค์แล้ว ก็เป็นเพียงความรักอย่างลึกซึ้งต่อกิจการงานและขั้นตอนการทำงานเท่านั้น” คำคมจาก แมกซิม กอร์กี นักประพันธ์ชาวรัสเซีย

จากเรื่องที่ 37 เรื่อง “ฝีมือในการชงชา” คำคมของเรื่องนี้ คือ “อุปสรรคให้โอกาสฝึกฝนตนเองอันมีค่าอย่างแท้จริงแก่มนุษย์ มีเพียงบุคคลที่ทนต่อการทดสอบของสิ่งรอบกายได้เท่านั้นจึงสามารถนับได้ว่าเป็นผู้ที่แข็งแกร่งอย่างแท้จริง บุคคลผู้ยิ่งใหญ่นับแต่โบราณกาลเป็นต้นมา โดยมากมีจิตวิญญาณที่ไม่ย่อท้อ ดิ้นรนต่อสู้จนก้าวผ่านอุปสรรคมาจนได้” คำคมจาก โคโนสุเกะ มัตสึชิตะ นักธุรกิจชาวญี่ปุ่น

จากเรื่องที่ 55 เรื่อง “เงิน 5 หยวนซื้อนามบัตร” คำคมของเรื่องนี้ คือ “ไม่ว่าเวลาใด ไม่ว่าสถานการณ์ใด ข้าพเจ้าจะไม่ยอมให้ตนเองมีความท้อแท้สิ้นหวังเป็นอันขาด” คำคมจาก โทมัส เอ็ดดิสัน นักประดิษฐ์ชาวอเมริกัน

จากเรื่องที่ 60 เรื่อง “กล้าเป็นตัวเอง” คำคมของเรื่องนี้ คือ “มีเพียงการใช้บุคลากรให้เหมาะสมกับความสามารถเท่านั้น จึงจะสามารถพัฒนาพรสวรรค์ของบุคคลผู้นั้นได้” คำคมจาก ฮาเซงาวะ คาซึฮิโระ นักธุรกิจชั้นนำชาวญี่ปุ่น

จากเรื่องที่ 73 เรื่อง “ผีเสื้อโลก” คำคมของเรื่องนี้ คือ “ความพอเพียงเป็นลาภที่ยิ่งใหญ่ที่สุด ความเชื่อมั่นเป็นอุปนิสัยที่ดีที่สุดในโลก” คำคมจาก ฟรานซิส เบคอน นักปรัชญาชาวอังกฤษ

จากเรื่องที่ 77 เรื่อง “ถนอมรักษาทุกสิ่งที่มีในตอนนี” คำคมของเรื่องนี้ คือ “สิ่งที่ควรค่าแก่การทะนุถนอมอย่างยิ่งยวด ไม่มีสิ่งใดเกินไปกว่าเวลา” คำคมจาก เกอเธ่

จากเรื่องที่ 80 เรื่อง “ความร่ำรวยที่น่ากลัวที่สุด” คำคมของเรื่องนี้ คือ “ความพอเพียงคือสมบัติอันล้ำค่าที่สุดในโลก” คำคมจาก โสกราตีส นักปราชญ์ชาวกรีก

นอกจากนี้ แต่ละเรื่องมีแง่คิดสะกิดใจ ผู้วิจารณ์ขอยกตัวอย่างแง่คิดสะกิดใจในเรื่องต่าง ๆ ที่น่าสนใจ ดังนี้

เรื่องที่ 16 เรื่อง “ยิ่งเรียนมาก ยิ่งเป็นน้อย” ผู้เขียนให้แง่คิดว่า เด็กหลาย ๆ คนในสมัยนี้ ยิ่งยิ่งกว่าผู้ใหญ่เสียอีก มีสิ่งที่จะต้องทำหลังเลิกเรียนเต็มไปหมด ทั้งเรียนพิเศษจินตคณิต ภาษาอังกฤษ

คอมพิวเตอร์ แล้วยังไม่พอ ต้องเรียนเปียโน เรียนเต้นรำอีก ผู้เขียนให้ข้อคิดว่ามีพ่อแม่มากมายที่ใช้ตารางเรียนอันเต็มแน่นทำลายความสนใจใฝ่รู้ของลูก ๆ

เรื่องที่ 31 เรื่อง “กลัติดปีก” ผู้เขียนให้แง่คิดว่าภายใต้การปกป้องจนเกินพิกัดของผู้ปกครองหลาย ๆ คน เด็กในปัจจุบันไม่สามารถรับความเสี่ยงหรือการกระทบกระเทือนแม้เพียงสักนิด.....ความกดดันที่มากเกินไปแน่นอนว่าสำหรับเด็กแล้วเป็นการทรมานอย่างหนึ่ง แต่การปกป้องที่มากเกินไปสำหรับเด็กแล้วเป็นความโหดร้ายเสียยิ่งกว่า ลองให้ลูกที่รักของคุณได้เรียนรู้การติดปีกเสียบ้างสิ มีเพียงความกล้าติดปีกเท่านั้น ถึงจะมีหวังว่าจะสามารถสยายปีกบินได้

เรื่องที่ 43 เรื่อง “น้ำพุร้อนทำไมกลายเป็นน้ำเสีย” ผู้เขียนให้แง่คิดว่า จิตวิญญาณของเราเปรียบเสมือนน้ำในสระ กิเลสก็คือใบไม้ร่วง มีกิเลสชนิด ๆ หน่อย ๆ ไม่มีผลกระทบรุนแรงใด ๆ เพิ่มขึ้นมาอีกสักนิด อย่างมากก็แค่อุดตันนิดหน่อย แต่เมื่อกิเลสสะสมมากขึ้นเรื่อย ๆ จิตใจของเราก็จะกลายเป็นสระน้ำที่ส่งกลิ่นเหม็น การทำความสะอาดเป็นประจำนั้นได้ผลดีที่สุด ดังนั้นจึงต้องสำรวจตัวเองบ่อย ๆ ค่อย ๆ ปิดกิเลสที่มากเกินไปให้หลุดไป

เรื่องที่ 47 เรื่อง “ใครคือคู่แข่งของคุณ” ผู้เขียนให้แง่คิดว่า อาจารย์ในเรื่องไม่ได้ให้เด็กหญิงแข่งกับนักดนตรีคนอื่น แต่ได้ให้งานที่ยากขึ้นตลอดเวลาเพื่อให้เธอแข่งกับตัวเอง เหตุผลก็คือ มีเพียงการทำลายตนเองไม่หยุดหย่อนเท่านั้นที่จะสามารถข้ามผ่านขีดจำกัดของตัวเองได้

เรื่องที่ 76 เรื่อง “คนที่ถูกเทพเจ้าแห่งความจนจับจ้อง” ผู้เขียนให้แง่คิดว่า แม้ความขยันจะเป็นคุณธรรมอันดีงาม แต่ในการทำงานนั้นจำเป็นต้องมีการวางแผนด้วย จึงต้องจัดลำดับความสำคัญของงานและจัดการอย่างเป็นขั้นเป็นตอน เพื่อให้ได้ประสิทธิภาพในการทำงานที่ดีและชีวิตก็มีอิสระมากขึ้น

เรื่องที่ 77 เรื่อง “ถนนรักษาทุกสิ่งที่มีในตอนนี” ผู้เขียนให้แง่คิดว่า ชีวิตคนเราหลีกเลี่ยงการคลาดคลาหลาย ๆ อย่างไม่พ้น เช่น อาจจะต้องเลิกกับคู่รัก สอบไม่ได้ตามที่คิดฝันไว้ แต่เมื่อพลาดไปแล้วก็ไม่มีทางย้อนกลับมาได้ แต่ถ้าเรายังหมกมุ่นอยู่ในความเศร้าเสียใจและทำใจไม่ได้ กลับจะทำให้เราพลาดโอกาสอันดีงามอีกจำนวนนับไม่ถ้วนซ้ำแล้วซ้ำเล่า

ข้อดีของหนังสือเล่มนี้ คือ การสอนให้ขัดเกลาจิตใจตัวเองผ่านเรื่องเล่า 80 เรื่องสั้น ๆ ที่เข้าใจง่าย สอนให้สลัดความทุกข์หลายรูปแบบที่ฝังอยู่ในจิตใจเพื่อทำให้ชีวิตมีความสุข สอนให้ผู้อ่านมีจิตใจที่เข้มแข็ง ไม่กลัวปัญหาและอุปสรรคเพราะจะทำให้เติบโตขึ้น แกร่งขึ้น เน้นเรื่องการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างคนรอบข้าง โดยให้ความสำคัญกับการใช้ชีวิตให้ประสบความสำเร็จและคนรอบข้างก็ต้องมีความสุขด้วย แม้หนังสือเล่มนี้จะไม่ใช่หนังสือธรรมะแต่ก็สอนใจได้ดีผู้อ่านที่ไม่ค่อยมีเวลาว่างก็อ่านได้ จะเลือกอ่านเฉพาะบางเรื่องก็ได้ไม่จำเป็นต้องอ่านจนจบทั้งเล่มและยังมีเนื้อหาที่อ่านง่าย สื่อความหมายได้เหมาะสม สามารถโน้มน้าวผู้อ่านให้เกิดความคิดเห็นคล้อยตาม ผู้เขียนเน้นว่า ชีวิตนั้นเป็นเหมือนรถคันหนึ่ง เมื่อบรรทุกของมากเกินไปจนยางล้อแบนและใช้งานเกิน

กำลังเครื่องยนต์ ต่อให้เหยียบคันเร่งจนมิด แม้อยากจะไปที่ใดก็ไร้ความหมายเพราะไม่มีวันไปถึงรถของเราอาจจะพังเสียก่อน เมื่อชีวิตแบกรับน้ำหนักมากเกินไปก็ มีเพียงการปล่อยวางเท่านั้นที่เป็นทางเลือกที่ดีที่สุด หนังสือเล่มนี้ช่วยเสริมสติและปัญญาในการใช้ชีวิต เรื่องเล่าทุกเรื่องผู้เขียนได้ถ่ายทอดเรื่องราวจากประสบการณ์ตรงของตัวเองได้อย่างน่าสนใจ ยกตัวอย่างที่เป็นรูปธรรม ทำให้ผู้อ่านเพลิดเพลินกับเรื่องที่เล่า มีคำคมและแง่คิดสะกิดใจช่วยจุดประกายให้ผู้อ่านได้คิดและเกิดแรงบันดาลใจที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงนิสัยของตนเองให้รู้จักการปล่อยวาง เพื่อลดความทุกข์เพิ่มความสุขและนำมาใช้แก้ไขปัญหาชีวิตได้ จึงเป็นหนังสือดีที่อ่านมีคุณค่าทั้งทางด้านความคิดและความเพลิดเพลิน